

Strukovni cjenik plesnih umjetnika

-Priručnik za definiranje naknada te radničkih i autorskih prava za rad plesnih umjetnica s koreografskog, izvedbenog i pedagoškog područja djelovanja-

Sadržaj

UVODNE NAPOMENE	2
VAŽNI POJMOVI	4
KAZALIŠTE	6
KOREOGRAFKINJA	6
PLES/IZVOĐENJE	10
FILM, VIDEO SPOT, REKLAMA, EVENT	14
PLES/IZVEDBA.....	14
KOREOGRAFIJA	17
TV	21
PEDAGOŠKI RAD	22
VOĐENJE SATOVA PLESA/POKRETA.....	22
VOĐENJE RADIONICE POKRETA.....	23
OSTALO	26
VIŠE O UGOVORIMA.....	29
VRSTE UGOVORA I IZNOSI	30

UVODNE NAPOMENE

Ovaj priručnik potaknut je dugogodišnjim nastojanjem da se pravo na rad i naknade za rad u polju suvremenog plesa u Hrvatskoj ujednače i oblikuju tako da odgovaraju trenutnim potrebama suvremene plesne scene u Hrvatskoj. Izradi istog prethodila je analiza u vidu ankete koja je provedena u suradnji s članstvom strukovnih udruga UPUH i UPPU-PULS koja je pomogla odrediti glavni smjer (srednju vrijednost) spomenutih naknada, ali i najčešćih oblika rada u ovom polju. Specifičnost proizvodnje i distribucije suvremenog plesa obilježeno je nedostatnim prostornim i financijskim resursima te se takvo stanje odražava na dugogodišnje, ali i na tek školovane pripadnike profesionalne suvremenoplesne scene. Povijest opstojanja suvremenog plesa u Hrvatskoj obilježena je individualnim inicijativama koje su vrlo rijetko bile popraćene strateškim okvirom podrške od strane nadležnih institucija. Nedostatak strateškog plana razvoja, amaterske i profesionalne plesne scene, načina diseminacije, obrazovne vertikale te općenito podrške produkcijskih okvira proizvodnje ostavila je veliki trag u prisutnosti plesa kao profesionalne djelatnosti unutar kulture u Hrvatskoj. Činjenica da je suvremeni ples najvažnija izvozna kulturna djelatnost koja konkurrira brojnim bolje podržanim programima je zapanjujuća i djelomično potvrđuje činjenicu da ples egzistira van brige kulturne politike Republike Hrvatske. Financiranje je, iako povećano za 2022. god., još uvijek nedostavno te prostori koji ugošćuju ples unutar okvira institucionalne podrške svakako pripadaju raritetima. Gotovo svi radnici unutar polja suvremenog plesa su potplaćeni te se njihov rad ne smatra stručnim na način da njihova ekspertiza ostvaruje određenu visinu naknade kao u ostalim poljima umjetnosti i znanosti. U zadnjih osam godina gotovo se udvostručila proizvodnja radova i istraživanja koja pripadaju mediju plesa, a prakse financiranja javnim sredstvima ne prate novonastalu situaciju nove scene umjetnica koje izlaze s odsjeka plesa pri ADU i s akademija u inozemstvu. Istovremeno, prostorni resursi sveli su se na samo jedan prostor koji je primarno dodijeljen plesu te nikako ne može zadovoljiti sve potrebe suvremene plesne scene u Zagrebu i Hrvatskoj. Iznosi financijskih sredstava za rad pokazuju se nedostatnima, a evaluacijski kriteriji u mnogim slučajevima dosad netransparentnima te su neke dugogodišnje inicijative prestale s radom jer nisu prepoznate kao vrijedne i važne za razvoj ovog polja. U takvoj situaciji želja nam je odrediti preporučene iznose naknade za poslove u polju koreografije, izvedbe i pedagogije te ih predložiti kao preporuku struke nacionalnim i lokalnim financijerima u nadi da će se zaštititi dostojanstvo i predani rad svih članova strukovnih udruga suvremenog plesa u Hrvatskoj.

Priručnik je nastao suradnjom strukovnih udruga plesnih umjetnika UPUH i UPPU Puls, a temelji se na anketi provedenoj za sve članove strukovnih udruga. Cilj ankete je bio prikupiti saznanja o trenutnim potrebama struke, podatke o načinu rada, količini i prirodi posla te stvoriti predodžbu o pravednim naknadama plesnih umjetnika.

Ovaj Priručnik ima za cilj informirati plesne umjetnike o njihovim pravima i obavezama. Naknade navedene u dokumentu služe kao preporuka struke u smislu ostvarivanja poštene naknade za umjetnički rad.

Dokument nije zakonski obvezujući te se udruge UPUH i UPPU Puls odriču bilo kakve odgovornosti koja bi proizlazila iz interpretacije ovog priručnika te ukazuje na to da su prava i obveze ugovornih strana definirani relevantnim zakonskim odredbama.

Svi navedeni **važni pojmovi** kao i dijelovi teksta koji se tiču **autorskih prava te prava i obveza su informirani trenutačnim Zakonom o autorskom pravu i srodnim pravima.**

Drugi izvori korišteni za izradu ovog dokumenta uključuju Smjernice za izračun honorara Hrvatskog dizajnerskog društva, Priručnik o autorskim pravima, pravednim naknadama za rad i pravima radnika u području scenaristike, dramaturgije i pisanja izvedbenih dijela te spomenutom UPUH-ovom i UPPU Puls-ovom anketom.

Izrazi koji se koriste u ovom tekstu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

VAŽNI POJMOVI

UGOVOR

Svaki proces suradnje započinje **izravnim dogovorom između naručitelja i autorice izvedbenog djela** koji na početku rada mora biti formaliziran autorskim ugovorom. Ugovorom se utvrđuju **prava i obveze** naručitelja i autorice, propisuje se **rok** za izvršenje rada i utvrđuje **iznos** honorara koji pripada autoru, uz navođenje krajnjeg roka isplate.

NAPOMENA: Vrlo često se događa da projekti započinju bez prethodno potpisanog ugovora, što znači da svi sudionici nisu utvrdili ili uopće nisu svjesni uvjeta suradnje te vlastitih prava i obveza. Vrlo je bitno da se uvjeti formaliziraju upravo **prije samog početka rada** kako bi obje strane imale priliku dogovoriti i pregovarati o uvjetima, a u slučaju eventualnih problema i jasno potraživati ili braniti svoja prava. Upravo **pregovaranje je ključni dio sklapanja ugovora**, uobičajena praksa bi trebala podrazumijevati da producent predloži ugovor, autor ga ima priliku pročitati i razmisliti koje stavke je još potrebno uključiti, što je potrebno izmijeniti, te da i jedna i druga strana zajedno odlučuju o uvjetima suradnje i svoga rada.

*Detaljnije o sadržaju i vrstama ugovora na kraju Priručnika.

Umjetnici izvođači su glumci, pjevači, glazbenici, plesači i druge osobe koje glumom, pjevanjem, recitiranjem, interpretiranjem, pokretima ili na drugi način izvode autorska djela iz književnog i umjetničkog područja ili izražaje folklor. Umjetnikom izvođačem se smatra i redatelj kazališne predstave i dirigent umjetničkog ansambla.

Autorica označava fizičku osobu koja je stvorila autorsko djelo, a kojoj činom samog stvaranja autorskog djela pripada autorsko pravo. U nastavku dokumenta ovaj pojam koristit će se s obzirom na konkretnu funkciju koja se obnaša u određenoj kategoriji rada te će se navesti autorska prava koja se odnose specifično na različite kategorije rada, u polju koreografije i izvedbe.

Autorsko djelo je originalna intelektualna tvorevina iz književnog, znanstvenog ili umjetničkog područja koja ima individualni karakter, bez obzira na način i oblik izražavanja, vrstu, vrijednost ili namjenu. Djelo se smatra objavljenim ako je učinjen pristupačnim javnosti, bežično ili putem žica, u količini koja zadovoljava razumne potrebe javnosti i uz pristanak nositelja prava.

Koautori djela su osobe koje su zajedničkim radom stvorile autorsko djelo, a čijim se doprinosima ne može samostalno koristiti. Koautorima pripada zajedničko autorsko pravo na stvorenom autorskom djelu, tako da svakome pripada dio toga autorskog prava računski određen razmjerno prema cijelom autorskom pravu. U slučaju da postoji sumnja koliki su autorski dijelovi, smatra se da su oni jednaki. Za objavljivanje, korištenje te za izmjenu njihova djela potreban je pristanak svih koautora. Pojedina koautorica ne može uskratiti svoj pristanak iz razloga koji je protivan načelu savjesnosti

i poštenja, ni poduzimati bilo koju radnju koja neopravdano šteti ili bi mogla štetiti zakonitim interesima ostalih koautora. Ako se ne postigne suglasnost svih koautora o objavljivanju, korištenju ili izmjeni njihova djela, odluku o tome donijet će sud na zahtjev bilo kojeg od koautora. Udio pojedine koautorice u koristima ostvarenim korištenjem koautorskog djela određuje se razmjerno njezinom koautorskom djelu, ako nije drukčije određeno ugovorom između koautora ili pravilima odgovarajuće organizacije za kolektivno ostvarivanje prava.

Autorsko pravo sadržava moralna prava autora, imovinska prava autora i druga prava autora. Autorsko pravo vrijedi tijekom života autorice i 70 godina nakon njezine smrti. Autorskim pravom štite se osobne i duhovne veze autora s njegovim autorskim djelom (moralna prava autora) te imovinski interesi autora u pogledu njegova autorskog djela (imovinska prava autora). Za svako korištenje autorskog djela, autoru pripada naknada, osim ako autorskim ugovorom nije drukčije određeno. Naknada se određuje kao cijena korištenja u privatnopravnom odnosu. Autorica ima pravo biti priznata i označena kao autorica djela. Osoba koja se javno koristi autorskim djelom dužna je pri svakom korištenju označiti autora, osim ako autor u pisanom obliku izjavi da ne želi biti naveden ili ako način pojedinog javnog korištenja autorskim djelom onemogućava navođenje autora. Predmetom autorskog prava smatra se autorsko djelo u cjelini, uključujući i nedovršeno autorsko djelo, naslov, te pojedinačni dijelovi autorskog djela.

Napomena - Postoji opcija ostvarivanja i zaštite autorskog prava pri autorskoj agenciji, ostvarivanje i zaštita autorskih prava iz svih područja kreativnog stvaralaštva (Hrvatska autorska agencija, Creative commons).

KAZALIŠTE

KOREOGRAFKINJA

1. AUTORICA KOREOGRAFSKOG DJELA/KOREOGRAFKINJA

a) VLASTITO AUTORSKO DJELO

U ovom slučaju **ne postoji naručitelj**, već koreograf razvija autorsko djelo prvenstveno iz vlastitog interesa. Koreografkinja samostalno ili u suradnji s producentom ili institucijom u koprodukciji postavlja uvjete suradnje.

Suradnike koji ulaze u proces suradnje angažira izravnim pozivom, pozivnim, javnim natječajem ili audicijom. Uvjete suradnje potrebno je definirati autorskim ugovorom.

b) VLASTITO AUTORSKO DJELO (KOREOGRAFIJA I IZVEDBA)

c) NA POZIV KAZALIŠTA, INSTITUCIJE, UMJETNIČKE ORGANIZACIJE, UDRUGE ILI ANSAMBLA

2. AUTORICA SCENSKOG POKRETA I KOREOGRAFSKIH DIJELOVA ZA DRAMSKU PREDSTAVU

Proces rada/opis posla koreografkinje:

Rad koreografkinje u procesu kreiranja koreografskog djela uključuje **prvu fazu** odnosno početak razvijanja ideje koja ne treba nužno uključivati ostatak autorskog tima, a odnosi se na **konkretiziranje svih aspekata procesa** koje je moguće definirati prije početka rada u dvorani. Ova faza je usmjerena na promišljanje o ideji i konceptu kroz istraživanje i čitanje literature, prikupljanje potrebnog materijala (audiovizualnog i dr. sadržaja) koji će proces rada na autorskom djelu učiniti **jasnijim i učinkovitijim** kako za koreografa tako i za ostatak autorskog tima, teorijsko istraživanje tematike kojom se autor planira baviti. Uz samostalan rad na razvoju ideje, koreografkinja se sastaje s ostalim umjetničkim suradnicima na projektu koji zajednički definiraju potrebe predstave, iznose početne ideje i komuniciraju o financijskim mogućnostima. Koreografkinja je u **stalnoj komunikaciji s producentom** u kojoj se detektiraju i balansiraju financijske mogućnosti, kroz koju se ideja prilagođava i tijekom koje se razgovara o izboru prostora za rad i izvedbu (ako nije unaprijed definirano). Prva faza rada koreografkinje najčešće započinje prije početka direktnog rada s izvođačima u prostoru probi i/ili izvedbe.

U **drugoj fazi** rada svi sudionici projekta kreću s probama u odabranom prostoru ili virtualnom prostoru. Koreograf vodi probe tako da sadržajno i vremenski **preuzima organizaciju probi** (ili uz pomoć asistenta koreografije). U ovoj fazi najčešće se **istražuje i oblikuje plesni vokabular/materijal**. Koreografkinja kao i svi sudionici brinu

o produktivnoj radnoj atmosferi grupe i poštivanju i poticanju kvalitetne radne atmosfere tijekom stvaralačkog procesa, s poštovanjem prema pravima svih sudionika procesa. Koreograf se u ovoj fazi sastaje sa svim ostalim suradnicima procesa (scenograf, kostimograf, glazbenik...) radi detaljiziranja i finaliziranja termina, rokova i poslova koji se od njih očekuju.

Treća faza rada podrazumijeva **organizaciju premijerne izvedbe te postproduksijski rad**. Koreografkinja u komunikaciji s producenticom finalizira cjelokupni budžet projekta, strategiju predstavljanja i promidžbe rada prema javnosti (intervjui, tekstovi, promidžbeni video materijali i sl.).

NAPOMENA: Najčešće projekti na nezavisnoj sceni nemaju puno mogućnosti nastaviti raditi postproduksijski, a jedan od razloga je nedostatan financiranje te nepostojeći ili isto tako nedostatni sistemi distribucije plesnih predstava diljem zemlje.

Proces rada autorice scenskog pokreta ili koreografskih dijelova za dramsku predstavu uključuje blisku suradnju s **redateljem** predstave i ostatkom autorskog tima. Jednako kao i kod rada na plesnoj predstavi, i u ovom slučaju se koreografkinja unaprijed priprema za rad s izvođačima - iščitavanjem teksta, koreografiranjem i osmišljavanjem materijala, kreiranjem vokabulara i zadataka koji će biti ponuđeni izvođačima i sl. Nakon pripremnog dijela procesa, koreografkinja radi s izvođačima uz redatelja, a obujam posla koreografkinje **ovisi o dogovoru** s redateljem i ostatkom autorskog tima.

Uvjeti suradnje s koreografkinjom:

Koreografkinja se angažira izravnim pozivom, pozivnim natječajem, javnim natječajem ili na vlastitu inicijativu počinje s radom na vlastitom autorskom djelu. Može biti angažirana na poziv institucije, od strane ansambla, udruge, umjetničke organizacije ili umjetnika s nezavisne scene. Dogovor o angažmanu treba popratiti i pisanim dokazom, **autorskim ugovorom, prije samog početka rada** u kojem su detaljno definirani uvjeti suradnje. Potrebno je definirati **vremenski period** rada na projektu i okvirne termine proba, **iznos autorske naknade** za cjelokupan proces rada te **način i dinamiku isplate**, kao i **uvjete** u slučaju otkazivanja odgađanja i mijenjanja dogovorenih termina. Ugovorom se definiraju prava i obveze izvođača i producenta, a sve u skladu sa zakonom o autorskim pravima. U slučaju angažmana za posao kao pod brojem 2), bitno je unaprijed utvrditi u kojoj količini je koreograf potreban prisustvovati probama i biti dostupan autorskom timu te u odnosu na to dogovoriti odgovarajuću naknadu za rad.

Autorsko pravo

Prema trenutno važećem Zakonu o autorskom pravu i srodnim pravima, a prema stavcima koji se odnose na **područje izvedbenih umjetnosti**, autorsko djelo definirano je kao originalna intelektualna tvorevina iz književnog, znanstvenog i umjetničkog područja koja ima individualni karakter, bez obzira na način i oblik izražavanja, vrstu, vrijednost i namjenu. Autorskim djelima u području izvedbe smatraju se jezična djela

(pisana i govorna djela), dramska i dramsko-glazbena djela te **koreografska** i pantomimska djela.

Moralna prava autora podrazumijevaju pravo prve objave, pravo otkrivanja javnosti sadržaja i opisa svojega autorskoga djela, pravo **priznanja autorstva**. Autorica ima pravo **usprotiviti se korištenju autorskog djela na način kojim se povrjeđuje njegova čast ili ugled**, te u tom slučaju ima **pravo opoziva** uz popravljavanje štete nositelju toga prava. Uz navedena prava, autorici pripada i **zaštita putem Kaznenog zakona**, glava dvadeset sedma (XXVII), kaznena djela protiv intelektualnog vlasništva.

Imovinska prava autora podrazumijevaju isključivo pravo autorice da sa svojim djelom i koristima od njega čini što ga je volja te da svakoga drugog iz toga isključi, što uključuje **pravo umnožavanja, distribuiranja** (stavljanja u promet), **pravo prerade i pravo priopćavanja autorskog djela javnosti (pravo scenskog prikazivanja uživo)**.

Plaćanje

Honorar se isplaćuje u fazama ili po završetku posla, prema dogovoru s producenticom i ovisno o trajanju cjelokupnog projekta, ako projekt traje **duže od mjesec dana preporučuje se isplatu vršiti u fazama**. U ugovor svakako treba navesti **krajnji rok isplate** koji obvezuje producenta na pravodobnu isplatu, a **primjereni rok ne bi trebao biti duži od 2 tjedna nakon izvršenja djela**, osim ako ugovorom nije drukčije utvrđeno dogovorom obje strane.

Prava i obveze koreografkinje

Koreograf ima pravo **biti potpisan i označen** kao koreograf autorskog djela i autorica scenskog pokreta i koreografskog djela u dramskoj predstavi, na svim najavnim materijalima te u promidžbenim materijalima koji navode autorski tim izvedbenog djela. **Autorica** može za drugoga osnovati **pravo iskorištavanja** autorskog djela ili mu prepustiti ostvarivanje autorskog prava **ugovorom**, davanjem odobrenja ili dozvole za korištenje.

Koreografkinja se obvezuju savjesno **pridržavati dogovorenih rokova** za izvršenje autorskog djela.

Koreograf posao mora obaviti **pomno, savjesno i u skladu s pravilima struke**.

Potrebno je **jasno utvrditi prava i honorare pri obnovi, ponovnom postavljanju ili gostovanju** predstava, a koji zahtijevaju prisutnost autorice rada na proba i/ili izvedbama na gostovanjima. Za svaki daljnji posao koji izlazi iz okvira utvrđenih prvim ugovorom potpisuje se **aneks ugovora** u kojem se opet precizno utvrđuje novi posao koji je ugovoren.

Prava i obveze producentice

Producent mora u ugovoru precizno **odrediti krajnji datum isplate honorara**. Poželjno je isplatu honorara vršiti u **fazama**.

Ako producent **prekorači datum roka isplate**, autorica može od njega preko suda potraživati isplatu honorara zajedno sa zakonskom zateznom kamatom.

Producent je dužan napraviti **autorski ugovor** i potpisati ga s autoricom **prije početka** proba. U ugovoru je potrebno precizirati kolika se **prisutnost** očekuje na probama, što treba biti u srazmjeru s iznosom honorara. Ako se rad na projektu produljuje, potrebno je izraditi aneks ugovora kojim se utvrđuje **plaćanje dodatnog radnog vremena**.

Ako institucija, udruga, ansambl ili umjetnička organizacija koja naručuje projekt otkaže realizaciju nakon potpisanog ugovora, dužna je **platiti dio honorara** autorici koja je bila angažirana za projekt.

Prijedlog iznosa honorara

Iznosi su navedeni u rasponima koji predstavljaju **iznose unutar kojih je preporučljivo pregovarati s producentom**, te se **preporučuje ne ugovarati poslove ispod navedenih iznosa** jer je cilj poboljšati položaj plesnih umjetnika na tržištu rada te omogućiti poštnu naknadu za njihov rad.

S obzirom na to da smo u praksi suočeni se vrlo slabo financiranim projektima na nezavisnoj sceni, često se događa da se procesi rada s obzirom na potplaćenost skraćuju, što se odnosi na broj radnih sati u danu, ali i ukupno trajanje projekta. Jasno je kako je usvajanje ovog cjenika povezano s povećanjem budžeta na nezavisnoj sceni stoga su ponuđeni rasponi naknade izraženi u različitim trajanjima i postotcima kako bi otvorili više mogućnosti za pregovaranje o naknadi i organizaciji rada.

Cijeli projekt podrazumijeva prosjek od 2 do 3 mjeseca rada.

Svi iznosi navedeni su u **neto vrijednostima**.

1. Koreografinja koreografskog djela

= **16.000,00 - 30.000,00 HRK** (2.124,00 – 3.982,00 EUR) za cijeli projekt, što se može računati i

8.000,00 - 10.000,00 HRK (1.062,00 – 1.327,00 EUR) po mjesecu ili

20% - 25% od ukupnog budžeta

Preporučeni iznosi izraženi su u rasponu i variraju s obzirom na veličinu cjelokupnog budžeta. S obzirom da na nezavisnoj sceni prvenstveno treba raditi na zagovaranju za veća financiranja, **donja granica označava minimum** ispod kojeg se ne bi trebali ugovarati poslovi, ali minimalni iznos kojeg je potrebno ispregovarati s financijerima. Gornja granica predstavlja iznos prema kojem je preporučljivo pregovarati u slučaju angažmana od strane institucija s obzirom na veća financiranja nego na nezavisnoj sceni.

2. Autorica scenskog pokreta i koreografskih dijelova za dramsku predstavu

= **10.000,00 - 30.000,00 HRK** (1.327,00 – 3.982,00 EUR) za cijeli projekt, što se može računati i

5.000,00-10.000,00 HRK (664,00 – 1.327,00 EUR) po mjesecu

Preporučeni iznosi izraženi su u rasponu i variraju s obzirom na obujam posla koji se od autorice očekuje. **Donja granica** označava poslove vezane uz koreografiranje kraćih dijelova predstave i mogu se obaviti u kraće vrijeme bez potrebe za prisutnosti na većem dijelu proba, dok **gornja granica** označava naknadu koja se preporučuje u slučaju angažmana koji zahtijeva rad na scenskom pokretu kroz cijelu predstavu, većinsku prisutnost na probama te sve ostale pripreme za probe koje su potrebne za kvalitetno obavljanje posla.

3. Obnova plesne predstave (dnevna naknada za u prosjeku 4 h rada)

= **300,00 HRK** (40,00 EUR)

Napomena: Honorar za koreografkinju u odnosu na druge sudionike je preporučljivo pregovarati između njih samih, ovisno o dinamici odnosa i odgovornosti tj. oblika suradnje, kao što su to na primjer kolektivi i kolektivni oblici suradnje.

PLES/IZVOĐENJE

- 1. PLESAČICA/IZVOĐAČICA U KOREOGRAFSKOM DJELU**
- 2. PLESAČ/IZVOĐAČ U DRAMSKOJ PREDSTAVI**

Proces rada/opis posla izvođača/plesača:

Izvođač/plesač redovito **održava tehničku i fizičku spremnost** kako bi bio adekvatno pripremljen za projekt u kojem je angažiran. S obzirom na tip suradnje i način rada cijelog autorskog tima, plesačica **počinje s radom u vrijeme kada kreću probe** u odabranom prostoru ili i ranije kada kreću sastanci i razgovori autorskog tima pri otvaranju ideje, uspostavljanju koreografskih postupaka i pripremanja probi općenito. Izvođačica koristi svoje **vještine, znanja i kreativnost** koje usmjerava u postizanje željenog cilja koreografkinje/redateljice/autorskog tima. Plesačica unutar procesa može biti i **koautorica**, suradnica u kreiranju koreografije. Uz rad na predstavi izvođači redovito održavaju tehničku i tjelesnu spremnost, te adekvatno brinu za tijelo i oporavak

nakon fizički zahtjevnih proba. Često su potrebne dodatne probe za pripremu **repriznih izvedbi** te se očekuje da je plesačica spremna za probe tako da je **pogledala snimku predstave, ponovila dijelove koreografije, tekst i sl. te je fizički pripremljena za izvođenje**. Na dan reprize, prije same izvedbe izvođači, po potrebi, odrađuju **tehničku probu i probu određenih scena i dijelova predstave**.

Uvjeti suradnje s plesačicom:

Izvođač se angažira na poziv koreografkinje ili redateljice, na poziv institucije koja producira predstavu, ansambla, prolaskom na audiciji, izvođač može biti ujedno i koreograf svog autorskog projekta. Dogovor o angažmanu treba popratiti i pisanim dokazom, **autorskim ugovorom, prije samog početka rada** u kojem su detaljno definirani uvjeti suradnje. Potrebno je definirati **vremenski period** rada na projektu i **okvirne termine proba, iznos autorske naknade** za cjelokupan proces rada te **način i dinamiku isplate**, kao i **uvjete u slučaju otkazivanja, odgađanja i mijenjanja** dogovorenih termina. Ugovorom se definiraju prava i obveze izvođača i producenta, a sve u skladu sa zakonom o autorskim pravima. Također, potrebno je utvrditi **naknadu za pretpremijernu i premijernu izvedbu**, te svaku eventualno repriznu izvedbu i/ili sezonu.

Autorsko pravo:

Prema zakonu o autorskom pravu i srodnim pravima **umjetnici izvođači su** glumci, pjevači, glazbenici, **plesači** i druge osobe koje glumom, pjevanjem, recitiranjem, **interpretiranjem, pokretima** ili na drugi način **izvode autorska djela** iz književnog i umjetničkog područja ili izražaje folklor. Umjetnikom izvođačem smatra se fizička osoba čije je ime, pseudonim, umjetnički znak ili kod na uobičajen način označen na primjercima izvedbe ili pri objavi izvedbe.

Umjetnici izvođači koji su **članovi umjetničkog ansambla** mogu **ovlastiti** u pisanom obliku jednog od svojih članova ili **treću osobu za zastupanje u ostvarivanju njihovih izvođačkih prava**, u pogledu izvedaba koje ostvare u okviru tog umjetničkog ansambla, što uključuje i umjetnike izvođače koji nisu članovi, ali sudjeluju u pojedinoj izvedbi tog ansambla, ali ne i dirigente, soliste, redatelje i nositelje glavnih uloga koji nisu članovi ansambla. **Za davanje takve ovlasti potrebna je suglasnost većine članova** umjetničkog ansambla, osim ako pravila pojedinog ansambla drugačije određuju.

Moralna prava umjetnika izvođača uključuju pravo protivljenja deformiranju, sakaćenju i sličnom **narušavanju** svoje **umjetničke izvedbe** te pravo protivljenja uništenju izvornika ili posljednjeg primjerka svoje fiksirane umjetničke izvedbe, osim neznatnih izmjena, prerada, prilagodba ili obrada kojima se ne dira u osnovni karakter umjetničke izvedbe. Umjetnica izvođačica ima **pravo usprotiviti se korištenju umjetničke izvedbe na način kojim se povređuju njegova čast ili ugled**, te ima pravo biti **priznat i označen kao umjetnik izvođač**.

Imovinska prava umjetnika izvođača uključuju **pravo fiksiranja** svoje nefiksirane izvedbe te **daljnjeg umnožavanja** svoje fiksirane izvedbe. Umjetnik izvođač ima isključivo pravo **priopćavanja javnosti** svoje nefiksirane i fiksirane umjetničke izvedbe, koje obuhvaća **pravo javnog izvođenja**, javnog prenošenja, pravo činjenja dostupnim javnosti i druge načine priopćavanja javnosti. Umjetnica izvođačica ima isključivo pravo distribuiranja svoje fiksirane izvedbe te **pravo na primjerenu naknadu** koju je dužna plaćati osoba koja iznajmljuje umjetničku izvedbu.

Plaćanje

Honorar se isplaćuje **u fazama ili po završetku posla**, prema dogovoru s producentom i ovisno o trajanju cjelokupnog projekta, obzirom da projekti najčešće traju duže od mjesec dana, preporučuje se **isplatu vršiti u fazama**. U ugovor svakako treba navesti **krajnji rok isplate** koji obvezuje producenta na pravodobnu isplatu, a primjereni rok **ne bi trebao biti duži od dva tjedna nakon izvršenja djela**, osim ako ugovorom nije drukčije utvrđeno dogovorom obje strane.

Prava i obveze plesačice

Plesačica ima pravo **biti potpisana i označena** kao umjetnik izvođač u plesnoj predstavi, u dramskoj predstavi ili javnoj izvedbi na svim najavnim materijalima te u promidžbenim materijalima koji navode autorski tim izvedbenog djela.

Plesačica se obvezuje savjesno **pridržavati dogovorenih rokova** za izvršenje autorskog djela.

Plesač posao mora obaviti **pomno, savjesno i u skladu s pravilima struke**.

Potrebno je **jasno utvrditi prava i honorare pri obnovi, ponovnom postavljanju ili gostovanju** predstava. To podrazumijeva i jasno utvrđivanje prava i honorara pri drukčijem izvođenju djela, poput snimanja predstave za TV, *streaming* i drugo. Za svaki daljnji posao koji izlazi iz okvira utvrđenih prvim ugovorom potpisuje se **aneks ugovora** u kojem se opet precizno utvrđuje novi posao koji je ugovoren.

Prava i obveze producentice

Producent mora u ugovoru precizno **odrediti krajnji datum isplate honorara**. Poželjno je isplatu honorara vršiti **u fazama** ako projekt traje duže od mjesec dana.

Ako producent **prekorači datum roka isplate**, autorica može od njega preko suda potraživati isplatu honorara zajedno sa zakonskom zateznom kamatom.

Producentica je dužna napraviti **autorski ugovor** i potpisati ga s autoricom **prije početka** proba. U ugovoru je potrebno precizirati kolika se **prisutnost** očekuje na probama, što treba biti u srazmjeru s iznosom honorara. Ako se rad na projektu produljuje, potrebno je izraditi aneks ugovora kojim se utvrđuje **plaćanje dodatnog radnog vremena**.

Ako institucija koja naručuje projekt otkaže realizaciju nakon potpisanog ugovora, dužna je **platiti dio honorara** autorici koja je bila angažirana za projekt.

Prijedlog iznosa honorara

Iznosi su navedeni u rasponima koji predstavljaju **prostor u kojem je preporučljivo pregovarati s producentom** te se preporučuje **ne ugovarati poslove ispod navedenih iznosa** jer je cilj poboljšati položaj plesnih umjetnika na tržištu rada te omogućiti poštenu naknadu za njihov rad.

S obzirom na to da smo u praksi suočeni s vrlo slabo financiranim projektima na nezavisnoj sceni, često se događa da se procesi rada s obzirom na potplaćenost skraćuju, što se odnosi na broj radnih sati u danu ali i ukupno trajanje projekta. Jasno je kako je usvajanje ovog cjenika povezano s povećanjem budžeta na nezavisnoj sceni stoga su ponudeni rasponi naknade izraženi u različitim trajanjima i postotcima kako bi otvorili više mogućnosti za pregovaranje o naknadi i organizaciji rada.

Cijeli projekt podrazumijeva prosjek od 2 do 3 mjeseca rada.

Svi iznosi navedeni su u **neto vrijednostima**.

1. Izvedba plesne predstave (1 javna izvedba)

= 1.000,00 - 2.500,00 HRK (133,00 – 332,00 EUR)

Donja granica označava naknadu ispod koje ne bi trebalo ugovarati posao, a gornja granica se odnosi na naknadu koja se za ovaj posao plaća u inozemstvu i u nekim slučajevima se postiže i u Hrvatskoj.

2. Obnova plesne predstave (dnevna naknada za u prosjeku 4 h rada)

= 300,00 HRK (40,00 EUR)

3. Proces rada na predstavi kao izvođačica/plesačica

=12.000,00 - 24.000,00 HRK (1.593,00 – 3.182,00 EUR) što se može računati i

6.000,00 - 8.000,00 HRK (795,00 – 1.061,00 EUR) po mjesecu

Iznos varira ovisno o količini posla, odnosno o satima u danu za koju je plesač angažiran te o veličini cjelokupnog budžeta, odnosno radi li se o angažmanu na nezavisnoj sceni ili instituciji.

FILM, VIDEO SPOT, REKLAMA, EVENT

PLES/IZVEDBA

1. PLESAČICA/IZVOĐAČICA PLESNOG BROJA U FILMU
2. PLESAČICA/IZVOĐAČICA U VIDEO/GLAZBENOM SPOTU
3. PLESAČICA/IZVOĐAČICA U REKLAMI – GLAVNA ILI SPOREDNA ULOGA
4. PLESAČICA/IZVOĐAČICA NA EVENTU

Proces rada/Opis posla

Izvođač redovito održava tehničku i fizičku spremnost kako bi uvijek bio adekvatno pripremljen za projekt u kojem je angažiran. Prisustvuje probama sa koreografkinjom/redateljicom gdje uči, stvara i uvježbava izvedbeni materijal te se priprema za snimanje (poslovi pod 1.,2. i 3.) ili za specifičnosti prostora u kojem izvodi (poslovi pod 4.). Angažmani kao što su izvedba u reklami i video spotu najčešće podrazumijevaju kraće procese s vrlo malo proba, vrlo brzo savladavanje koreografije, prilagodbe i promjene, te je uobičajeno da se **probe za snimanje** kao i sama **izvedba ne naplaćuju zasebno** već se **dogovara honorar za cjelokupni proces**, što treba imati na umu pri pregovorima oko honorara.

Uvjeti suradnje:

Izvođačica se angažira putem casting agencije, na poziv koreografkinje, redatelja ili nekog drugog umjetnika. **Dogovor o angažmanu** treba **popratiti** i pisanim dokazom, **autorskim ugovorom, prije** samog **početka rada** u kojem su detaljno **definirani uvjeti suradnje**. Potrebno je definirati **vremenski period** rada na projektu i okvirne **termine proba, iznos autorske naknade** za cjelokupan proces rada te način i **dinamiku isplate**, kao i uvjete u **slučaju otkazivanja** odgađanja i mijenjanja dogovorenih termina. Ugovorom se definiraju prava i obveze izvođača i producenta/naručitelja, a sve u skladu sa zakonom o autorskim pravima.

Autorsko pravo:

Prema zakonu o autorskom pravu i srodnim pravima **umjetnici izvođači su** glumci, pjevači, glazbenici, **plesači** i druge osobe koje glumom, pjevanjem, recitiranjem, **interpretiranjem, pokretima** ili na drugi način **izvode autorska djela** iz književnog i umjetničkog područja ili izražaje folklor. Umjetnicom izvođačicom smatra se fizička osoba čije je ime, pseudonim, umjetnički znak ili kod na uobičajen način označen na primjercima izvedbe ili pri objavi izvedbe.

Moralna prava umjetnika izvođača uključuju pravo protivljenja deformiranju, sakaćenju i sličnom **narušavanju** svoje **umjetničke izvedbe** te pravo protivljenja uništenju izvornika ili posljednjeg primjerka svoje fiksiranje umjetničke izvedbe, osim neznatnih izmjena, prerada, prilagodba ili obrada kojima se ne dira u osnovni karakter umjetničke izvedbe. Umjetnik izvođač ima **pravo usprotiviti se korištenju umjetničke izvedbe na način kojim se povređuju njegova čast ili ugled**, te ima pravo biti **priznat i označen kao umjetnik izvođač**.

Imovinska prava umjetnice izvođačice uključuju **pravo fiksiranja** svoje nefiksirane izvedbe te **daljnog umnožavanja** svoje fiksirane izvedbe. Umjetnik izvođač ima isključivo pravo **priopćavanja javnosti** svoje nefiksirane i fiksirane umjetničke izvedbe, koje obuhvaća **pravo javnog izvođenja**, javnog prenošenja, pravo činjenja dostupnim javnosti i druge načine priopćavanja javnosti. Umjetnik izvođač ima isključivo pravo distribuiranja svoje fiksirane izvedbe te **pravo na primjerenu naknadu** koju je dužna plaćati osoba koja iznajmljuje umjetničku izvedbu.

Autorica može za drugoga osnovati **pravo iskorištavanja** autorskog djela ili mu prepustiti ostvarivanje autorskog prava **autorskopравnim ugovorom**, koji mora određivati djelo na koje se odnosi, način korištenja te naknadu za korištenje djela.

Napomena: U praksi se često događa da u slučaju **angažmana u reklami izvođači od naručitelja dobivaju ugovor** u kojem su uključeni stavci u kojima se navodi kako izvođačica **trajno i bespovratno prepušta ostvarivanje autorskih prava naručitelju**, te je suglasna s mogućnosti **bezuvjatnog, prostorno i vremenski neograničenog korištenja njezine pojavnosti** i imidža (fotografija, video i tonskih zapisa), čak i **suglasnost** da se izvođačica **ne mora navoditi kao izvođačica** pri korištenju nastalog djela. S obzirom na to predlažemo da je **ugovor potrebno detaljno pročitati**, a potom i **pregovarati o stavcima koji**, kao oni prethodno navedeni, **nisu u skladu s pravima autora**. **Preporuka je** da se svakako **uredi prostorno i vremensko ograničenje korištenja nastalog djela**, a u slučaju **odricanja prava na naknadu za daljnju distribuciju** nastalog djela, svakako je u skladu s time potrebno **dogovoriti i odgovarajući honorar**. Također, preporučljivo je proučiti i sva ostala prava izvođača, niže navedena u odjeljku Prava i obveze plesačice/izvođačice te Prava i obveze naručitelja, kako bi bilo moguće **informirano pristupiti pregovorima s naručiteljem**.

Plaćanje

Honorar se uobičajeno isplaćuje po završetku posla ili prema dogovoru s producentom. U ugovor svakako treba navesti **krajnji rok isplate** koji obvezuje producenta na pravodobnu isplatu, a primjereni rok ne bi trebao biti duži od dva tjedna

nakon izvršenja djela, osim ako ugovorom nije drukčije utvrđeno dogovorom obiju strana.

Prava i obveze plesačice/izvođačice

Plesačica/izvođačica ima pravo **biti potpisana i označena** kao umjetnik izvođač u video spotu, reklami, filmu i eventu.

Plesačica se obvezuje savjesno **pridržavati dogovorenih rokova** za izvršenje autorskog djela.

Plesač posao mora obaviti **pomno, savjesno i u skladu s pravilima struke**.

Potrebno je **jasno utvrditi prava i honorare pri obnovi, ponovnom snimanju i drukčijem izvođenju djela**, te za svaki daljnji posao koji izlazi iz okvira utvrđenih prvim ugovorom potpisuje se **aneks ugovora** u kojem se opet precizno utvrđuje novi posao koji je ugovoren.

Prava i obveze producenta/naručitelja

Producentica mora u ugovoru precizno **odrediti krajnji datum isplate honorara**. Ako producent **prekorači datum roka isplate**, autorica može od njega preko suda potraživati isplatu honorara zajedno sa zakonskom zateznom kamatom.

Producent/naručitelj je dužan napraviti **autorski ugovor** i potpisati ga s izvođačicom **prije početka** proba. U ugovoru je potrebno precizirati koliko će proces trajati i koliko proba podrazumijeva, što treba biti u srazmjeru s iznosom honorara. Ako se rad na projektu produljuje, potrebno je izraditi aneks ugovora kojim se utvrđuje **plaćanje dodatnog radnog vremena**.

Ako naručitelj projekta otkáže realizaciju nakon potpisanog ugovora, dužan je **platiti dio honorara** izvođačici koja je bila angažirana za projekt.

Prijedlog iznosa honorara

Navedeni iznosi služe kao **preporuka** i prijedlog **struke** za utvrđivanje primjerene naknade za rad plesnih umjetnika te mogu poslužiti za **pregovore s producentom**. Svakako je preporučljivo da se ne ugovaraju poslovi ispod navedenih honorara jer je cilj poboljšati položaj plesnih umjetnika na tržištu rada te omogućiti poštenu naknadu za njihov rad.

U praksi svjedočimo kako je rad u području filma, izrade video spotova i reklama često daleko bolje financiran i honorari koje plesni umjetnici postižu u ovom polju su samim time znatno pošteniji od one koju postižu na nezavisnoj sceni.

Svi iznosi navedeni su u **neto** vrijednostima.

1. Plesačica/izvođačica u filmu

= **2.000,00 HRK** (265,00 EUR) po danu snimanja + **500,00 HRK** (66,00 EUR) po probi

2. **Plesačica/izvođačica u video spotu** (1 dan snimanja)
= **2.000,00 HRK** (265,00 EUR)

3. **Plesačica/izvođačica u reklami - glavna uloga** (1 dan snimanja)
= **7.000,00 HRK** (928,00 EUR)

4. **Plesačica/izvođačica u reklami - sporedna uloga** (1 dan snimanja)
= **4.000,00 HRK** (530,00 EUR)

KOREOGRAFIJA

1. **KOREOGRAFKINJA KOREOGRAFSKOG DJELA ZA FILM**
2. **KOREOGRAFKINJA KOREOGRAFSKOG DJELA ZA VIDEO SPOT**
3. **KOREOGRAFKINJA KOREOGRAFSKOG DJELA ZA REKLAMU**
4. **KOREOGRAFKINJA KOREOGRAFSKOG DJELA ZA EVENT**

Proces rada:

Prva faza rada podrazumijeva sastanak cijelog autorskog tima, razvoj ideje, plana rada, broja potrebnih izvođača i broj proba. Koreografinja se priprema za probe s izvođačima i predlaže autorskom timu osmišljeni plesni materijal/koreografiju i smješta je u kontekst cijelog projekta. U 2. fazi se radi s plesačicama i izvođačima na fiksiranju koreografije, nakon čega se koreografija prezentira autorskom timu. Koreografija za film, video spot ili reklamu se uvježbava za snimanje, te u zadnjoj fazi snima. Angažmani kao štu su koreografiranje u reklami i video spotu najčešće podrazumijevaju kraće procese s vrlo malo proba, vrlo brzo savladavanje koreografije, prilagodbe i promjene, te je uobičajeno da se **probe za snimanje** kao i sama **izvedba ne naplaćuju zasebno** već se dogovara **honorar za cjelokupni proces**, što treba **imati na umu pri pregovorima oko honorara**.

Uvjeti suradnje s koreografinjom:

Koreografinja se angažira izravnim pozivom, pozivnim natječajem, javnim natječajem ili audicijom. **Dogovor o angažmanu** treba popratiti i pisanim dokazom, **autorskim ugovorom, prije samog početka rada** u kojem su detaljno **definirani uvjeti suradnje**. Potrebno je definirati **vremenski period rada** na projektu i okvirne **termine proba, iznos autorske naknade** za cjelokupan proces rada te način i **dinamiku isplate**, kao i **uvjete u slučaju otkazivanja**, odgađanja i mijenjanja dogovorenih termina. Ugovorom

se definiraju prava i obveze koreografa i producenta/naručitelja, a **sve u skladu sa zakonom o autorskim pravima.**

Autorsko pravo

Prema trenutno važećem Zakonu o autorskom pravu i srodnim pravima, a prema stavcima koji se odnose na **područje izvedbenih umjetnosti**, autorsko djelo definirano je kao originalna intelektualna tvorevina iz književnog, znanstvenog i umjetničkog područja koja ima individualni karakter, bez obzira na način i oblik izražavanja, vrstu, vrijednost i namjenu. Autorskim djelima u području izvedbe smatraju se jezična djela (pisana i govorna djela), dramska i dramsko-glazbena djela te **koreografska** i pantomimska djela.

Moralna prava autorice podrazumijevaju pravo prve objave, pravo **otkrivanja javnosti sadržaja i opisa** svojega autorskoga djela, pravo **priznanja autorstva**. Autor ima pravo **usprotiviti se korištenju autorskog djela na način kojim se povrjeđuje njegovu čast ili ugled**, te u tom slučaju ima **pravo opoziva** uz popravljjanje štete nositelju toga prava.

Imovinska prava autora podrazumijevaju isključivo pravo autora **da sa svojim djelom i koristima od njega čini što ga je volja** te da svakoga drugog iz toga isključi, što uključuje **pravo umnožavanja, distribuiranja** (stavljanja u promet), **pravo prerade i pravo priopćavanja autorskog djela javnosti (pravo scenskog prikazivanja uživo).**

Autor može za drugoga osnovati **pravo iskorištavanja** autorskog djela ili mu prepustiti ostvarivanje autorskog prava autorskopравnim ugovorom, koji mora određivati djelo na koje se odnosi, način korištenja te naknadu za korištenje djela.

Napomena: U praksi **prepoznajemo problem** u slučaju **angažmana u reklami**, gdje autori od naručitelja dobivaju **ugovor** u kojem su uključeni stavci u kojima se navodi kako **autorica trajno i bespovratno prepušta ostvarivanje autorskih prava naručitelju**, te je suglasna s mogućnosti **bezuovjetnog, prostorno i vremenski neograničenog korištenja njezinog djela**, čak i **suglasnost** da se **autorica ne mora navoditi** kao takva pri korištenju nastalog djela. S obzirom na to predlažemo da je **ugovor potrebno detaljno pročitati** a potom i **pregovarati o stavcima koji**, kao oni prethodno navedeni, **nisu u skladu s pravima autora. Preporuka je** da se svakako **uredi prostorno i vremensko ograničenje korištenja** nastalog djela, a u slučaju odricanja prava na naknadu za daljnju distribuciju nastalog djela, svakako je **u skladu s time potrebno dogovoriti i odgovarajući honorar**. Također, preporučljivo je proučiti i sva ostala prava autora, niže navedena u odjeljku Prava i obveze koreografkinje te Prava i obveze naručitelja, kako bi bilo moguće **informirano pristupiti pregovorima s naručiteljem.**

Plaćanje

Honorar se isplaćuje **u fazama** (u slučaju rada na filmu) ili **po završetku posla**, prema dogovoru s producentom i ovisno o trajanju cjelokupnog projekta, ako projekt traje duže od mjesec dana preporučuje se isplatu vršiti u fazama. U ugovor svakako treba navesti **krajnji rok isplate** koji obvezuje producenta na pravodobnu isplatu, a primjereni rok **ne bi trebao biti duži od 2 tjedna nakon izvršenja djela**, osim ako ugovorom nije drukčije utvrđeno dogovorom obiju strana.

Prava i obveze koreografinje

Koreograf ima pravo **biti potpisan i označen** kao autor koreografskog djela u filmu, video spotu, eventu i reklami, na svim najavnim materijalima te u promidžbenim materijalima koji navode autorski tim izvedbenog djela.

Koreografinja se obvezuju savjesno **pridržavati dogovorenih rokova** za izvršenje autorskog djela.

Koreograf posao mora obaviti **pomno i savjesno i u skladu s pravilima struke**.

Potrebno je **jasno utvrditi prava i honorare pri obnovi, ponovnom postavljanju ili preradi i ponovnom snimanju**. Za svaki daljnji posao koji izlazi iz okvira utvrđenih prvim ugovorom potpisuje se **aneks ugovora** u kojem se opet precizno utvrđuje novi posao koji je ugovoren.

Prava i obveze producenta

Producentica mora u ugovoru precizno **odrediti krajnji datum isplate honorara**. Poželjno je isplatu honorara vršiti u **fazama** u slučaju rada na filmu.

Ako producent **prekorači datum roka isplate**, autorica može od njega preko suda potraživati isplatu honorara zajedno sa zakonskom zateznom kamatom.

Producent je dužan napraviti **autorski ugovor** i potpisati ga s autoricom **prije početka** proba. U ugovoru je potrebno precizirati koliko projekt traje i koliko proba podrazumijeva, što treba biti u srazmjeru s iznosom honorara. Ako se rad na projektu produljuje, potrebno je izraditi aneks ugovora kojim se utvrđuje **plaćanje dodatnog radnog vremena**.

Ako naručitelj projekta otkaže realizaciju projekta nakon potpisanog ugovora, dužan je **platiti dio honorara** autorici koja je bila angažirana za projekt.

Prijedlog iznosa honorara

Navedeni iznosi služe kao **preporuka** i prijedlog struke za utvrđivanje primjerene naknade za rad plesnih umjetnika te mogu poslužiti za pregovore s producentom. Svakako je preporučljivo da se ne ugovaraju poslovi ispod navedenih honorara jer je cilj poboljšati položaj plesnih umjetnika na tržištu rada te omogućiti poštnu naknadu za njihov rad.

Svi iznosi navedeni su u **neto** vrijednostima.

1. Koreografija za film

= 15.000,00 - 30.000,00 HRK (1.988,00 – 3.978,00 EUR)

Navedeni raspon se odnosi na količinu posla koja se očekuje od autorice, što u slučaju filma može vrlo varirati i s obzirom na tip filma. Stoga, **donja granica** označava preporuku za naknadu za rad s manjim obujmom posla i kraćim te u praksi slabije financiranim filmovima kao što su kratki, eksperimentalni i plesni film, a **gornja granica** označava preporuku za rad koji zahtijeva znatno veći angažman u bilo kojem tipu filmu, te u dugometražnim filmovima i filmovima koji imaju znatno veće budžete.

2. Koreografija za video spot

= 5.000,00 - 7.000,00 HRK (663,00 – 928,00 EUR)

3. Koreografija za reklamu (1 dan snimanja)

= 7.000,00 HRK (928,00 EUR)

4. JEDNA KOREOGRAFIJA ZA EVENT (1 glazbeni broj)

=3.000,00 HRK (398,00 EUR)

TV

1. PLESNI ANGAŽMAN, IZVEDBA, NASTUP
2. KOREOGRAFSKI ANGAŽMAN
3. ADAPTACIJA KOREOGRAFSKOG DJELA ZA TV FORMAT

Televizijske kuće imaju **svoje cjenike** pa je preporučljivo **prije potpisivanja ugovora** svakako **pregovarati o naknadi** za autorski rad te **uzeti u obzir i strukovni priručnik**. U slučaju angažmana izvođača za izvedbu u glazbenom broju te angažmana koreografkinje za koreografiju glazbenog broja po narudžbi honorar se može računati prema količini izvedenih ili koreografiranih glazbenih brojeva ili po emisiji. U slučaju da je koreografsko djelo potrebno **adaptirati za TV format**, preporučljivo je da svi sudionici budu plaćeni **po danu rada na adaptaciji, izvođačice za izvedbu te koreografi za adaptaciju**.

Prijedlog iznosa honorara

1. Plesni angažman, izvedba, nastup

- = **1.000,00 HRK** (133,00 EUR) po glazbenom broju
- = **1.500,00 HRK** (199,00 EUR) po emisiji/1 dan snimanja

2. Koreografija po narudžbi

- = **1.400,00 HRK** (186,00 EUR) po glazbenom broju
- = **2.000,00 HRK** (265,00 EUR) po emisiji

3. Adaptacija koreografskog djela za TV format

- = **500,00 HRK** (66 EUR) dnevnic/proba za izvođače
- = **1.400,00 HRK** (186,00 EUR) koreografski honorar za adaptaciju

PEDAGOŠKI RAD

Plesni satovi i radionice podrazumijevaju podučavanje različitih suvremenih plesnih tehnika te improvizacijskih i koreografskih metoda. Svaki plesni umjetnik, individualno, s obzirom na vlastite interese, umjetnički izričaj, iskustvo i specifičnu praksu organizira, priprema i vodi sat na specifičan način.

VOĐENJE SATOVA PLESA/POKRETA

Plesni satovi podrazumijevaju **kontinuirano održavanje** kroz godinu ili sezonu te su u odnosu na to i specifično organizirani.

Proces rada/Opis posla

Plesna umjetnica **priprema** svaki **sat unaprijed**, organizira tok nastave i gradiva kroz dogovoreni period angažmana te **prilagođava** nastavno gradivo **specifičnostima polaznika** plesnih satova. Satovi plesa mogu se organizirati za djecu, mlade, profesionalne plesne umjetnike, amatere i ostale specifične skupine. Plesni sat obično **traje 60 do 120 minuta**.

Uvjeti suradnje:

Plesna umjetnica organizira satove plesa **samoinicijativno** u vlastitom prostoru ili **suradnji/na poziv** privatnog kazališta, plesnog studija, kulturnog centra ili druge javne ustanove, umjetničke organizacije ili udruge. Dogovor o angažmanu treba pratiti i pisani dokaz, **autorski ugovor, potpisan prije samog početka rada** u kojem su detaljno definirani uvjeti suradnje. Potrebno je definirati vremenski period rada i termine održavanja satova, iznos autorske naknade te način i dinamiku isplate, kao i uvjete u slučaju otkazivanja, odgađanja i mijenjanja dogovorenih termina. Ugovorom se definiraju prava i obveze izvršitelja i naručitelja, a sve u skladu sa zakonom o autorskim pravima.

Autorsko pravo

U Hrvatskoj do završavanja ovog dokumenta, **nije uređeno pitanje rada plesnih umjetnika u polju pedagogije** putem autorskog ugovora, što znači da se osmišljavanje, priprema i održavanje edukativnih satova plesa pravno gledano ne smatra umjetničkim i autorskim radom, odnosno, **nema zakonske osnove za obračunavanje naknade po autorskom ugovoru**. Iako za ovaj problem postoji razumijevanje resornog ministarstva i već dugi niz godina se komunicira kako **postoji volja da se učine promjene u zakonu kako bi se ovo pitanje reguliralo**, problem i dalje ostaje neriješen. Međutim, kako **neki od poslova uključuju osmišljavanje**

koreografije te kreiranje umjetničkog procesa za rad na plesnim predstavama u praksi je i dalje moguće i legitimno raditi na autorski ugovor u ovom polju.

Plaćanje

Honorar se isplaćuje uobičajeno **po završetku kalendarskog mjeseca** kada se obračunavaju radni sati ili prema dogovoru i ovisno o trajanju cjelokupnog angažmana. U ugovoru svakako treba navesti **krajnji rok isplate** koji obvezuje naručitelja na pravodobnu isplatu, a primjereni rok **ne bi trebao biti duži od dva tjedna** nakon izvršenja djela, osim ako ugovorom nije drukčije utvrđeno dogovorom obiju strana.

Prava i obveze voditeljice plesnog sata

Voditeljica plesnog sata ima pravo **biti potpisana** kao voditeljica satova plesa na svim najavnim materijalima te u promidžbenim materijalima koji promoviraju satove plesa te je uobičajeno da u navedenim materijalima bude i tekst opisa plesnog sata umjetnika koji jasno navodi kako je plesni sat koncipiran.

Plesni pedagog se obvezuju savjesno **pridržavati dogovorenih rokova i termina.**

Plesni pedagog posao mora obaviti **pomno, savjesno i prema pravilima struke.**

Prava i obveze naručiteljice

Naručiteljica mora u ugovoru precizno **odrediti krajnji datum isplate honorara.**

Ako naručiteljica **prekorači datum roka isplate**, voditeljica može od nje preko suda potraživati isplatu honorara zajedno sa zakonskom zateznom kamatom.

VOĐENJE RADIONICE POKRETA

Radionice pokreta/plesa se održavaju **određeni vremenski period** (dvodnevne, tjedne i sl.), ovisno o naručitelju ili autorici radionice, u odnosu na što se i specifično organiziraju.

Proces rada/Opis posla

Voditelj radionice plesa/pokreta **priprema sadržaj radionice unaprijed**, strukturira tok radionice kroz dogovoreni period trajanja svakog sata i cjelokupne radionice. **Prilagođava sadržaj radionice specifičnostima polaznika** ili u najavi plesne radionice **jasno obavještava javnost za koga je radionica osmišljena** i predviđena. Radionice se organiziraju za djecu, mlade, profesionalne plesne umjetnike, amatere i ostale specifične skupine. Plesna radionica uobičajeno traje od **2 do 6 sati i od 1 do 7 dana.**

U praksi se sve češće pojavljuje **pojam Masterclassa** što se definira kao radionica predviđena **za profesionalce ili studente određene discipline/struke, vođena od**

strane vrhunskih stručnjaka u tom polju, a u praksi se **naplaćuje nešto više** od uobičajene plesne radionice.

Uvjeti suradnje

Voditeljica plesne radionice organizira radionice pokreta/plesa **samoinicijativno** u vlastitom prostoru **ili u suradnji** s privatnim kazalištem, plesnim studijem ili javnom ustanovom. Voditelja plesne radionice može angažirati kazalište ili druga javna ustanova, umjetnička organizacija ili udruga, festival te privatno kazalište ili plesni studio. Dogovor o angažmanu treba pratiti i pisani dokaz, **autorski ugovor, potpisan prije samog početka rada**, u kojem su detaljno definirani uvjeti suradnje. Potrebno je definirati vremenski period rada i okvirne termine radionica, iznos autorske naknade te način i dinamiku isplate, kao i uvjete u slučaju otkazivanja, odgađanja i mijenjanja dogovorenih termina. Ugovorom se definiraju prava i obveze izvršitelja i naručitelja, a sve u skladu sa zakonom o autorskim pravima.

Autorsko pravo

U Hrvatskoj do završavanja ovog dokumenta, **nije uređeno pitanje rada plesnih umjetnika u polju pedagogije** putem autorskog ugovora, što znači da se osmišljavanje, priprema i održavanje edukativnih satova plesa pravno gledano ne smatra umjetničkim i autorskim radom, odnosno **nema zakonske osnove za obračunavanje naknade po autorskom ugovoru**. Iako za ovaj problem postoji razumijevanje resornog ministarstva i već dugi niz godina se komunicira kako **postoji volja da se učine promjene u zakonu kako bi se ovo pitanje reguliralo**, problem i dalje ostaje neriješen. Međutim, kako **neki od pedagoških poslova uključuju osmišljavanje koreografije te kreiranje umjetničkog procesa za rad na plesnim predstavama, u praksi je i dalje moguće i legitimno raditi na autorski ugovor u ovom polju**.

Plaćanje

Honorar se preporuča isplatiti **u dva obroka ili po završetku radionice**, a u ugovoru svakako treba navesti **krajnji rok isplate** koji obvezuje naručitelja na pravodobnu isplatu. Primjereni rok ne bi trebao biti duži od dva tjedna nakon finalizirane radionice, osim ako ugovorom nije drukčije utvrđeno dogovorom objiju strana.

Prava i obveze izvršitelja

U ugovor treba uključiti stavku o **pripremi materijala** za pedagoški rad te pripreme (prije provedbe radionice).

Izvršiteljica ima pravo **biti potpisana** kao autor radionice na svim najavnim materijalima te u promidžbenim materijalima koji promoviraju plesnu radionicu te je

uobičajeno da u navedenim materijalima bude uključen i tekst koji opisuje radionice i jasno navodi sve važne informacije o radionici.

Voditelj radionice se obvezuje savjesno **pridržavati dogovorenih rokova i termina**.

Voditeljica radionice posao mora obaviti **pomno i savjesno**, a ako ne ispuni ugovorne obveze, može odgovarati za nastalu štetu.

Prava i obveze naručitelja

Poslodavac mora u ugovoru precizno **odrediti krajnji datum isplate honorara**. U slučaju da poslodavac **prekorači datum roka isplate**, autorica može od njega preko suda potraživati isplatu honorara zajedno sa zakonskom zateznom kamatom.

Ako naručitelj otkaže realizaciju nakon potpisanog ugovora, dužan je **platiti dio honorara** autorici koja je bila angažirana za projekt.

Naručitelj je dužan **jasno utvrditi** kakva su **očekivanja** od završnog proizvoda kad je riječ o pedagoškom radu.

Prijedlog iznosa honorara

Navedeni iznosi služe kao preporuka i prijedlog struke za utvrđivanje primjerene naknade za rad plesnih umjetnika te mogu poslužiti za pregovore s producentom. Svakako je preporučljivo da se ne ugovaraju poslovi ispod navedenih honorara jer je cilj poboljšati položaj plesnih umjetnika na tržištu rada te omogućiti poštenu naknadu za njihov rad.

Svi iznosi navedeni su u **neto** vrijednostima.

1. Satovi plesa

60min-120min = **150,00 – 300,00 HRK** (20,00 – 40,00 EUR)

Donja granica označava preporuku za naknadu u slučaju kraćeg trajanja sata, dok gornja predstavlja duže trajanje sata. Također je preporučljivo uzeti u obzir iskustvo rada u ovom području te unutar ovog raspona odrediti odgovarajuću naknadu za rad pojedinca.

2. Plesna radionica/Masterclass

Jedan dan= **1.500,00 - 3.000,00 HRK** (199,00 – 398,00 EUR)

Predloženi raspon omogućuje određivanje iznosa naknade s obzirom na trajanje radionice i iskustvo pojedinca u ovom području. Predlaže se veći raspon zbog specifičnosti radionica plesa i pokreta u smislu pripreme, uvjeta rada, tipa polaznika i različitih mogućnosti trajanja radionice. Upravo s obzirom na količinu pripreme i organizacije koju je potrebno učiniti s obzirom na različite uvjete naručitelja ili neke

druge specifičnosti, preporučuje se u skladu s opsegom posla pregovarati o odgovarajućoj naknadi.

Napomena: U slučaju da plesne pedagoginje imaju certifikate za predavanje određenih plesnih tehnika, somatskih praksi i sl., a za koje vrijede određena pravila te struke, to treba uzeti u obzir pri određivanju iznosa honorara.

OSTALO

ŽIRIRANJE I SELEKCIJA NA FESTIVALIMA I DODJELAMA NAGRADA, PISANJE STRUČNIH TEKSTOVA I ODRŽAVANJE STRUČNIH PREDAVANJA

Plesni umjetnici svojim iskustvom i znanjima kompetentni su obavljati i poslove žiriranja i selekcije na festivalima i dodjelama nagrada te biti angažirani za pisanje stručnih tekstova i održavanje stručnih predavanja.

Plesna umjetnica koja je angažirana za **žiriranje nagrada** upoznaje se s evaluacijskim kriterijima koji su propisani od strane tijela koje je umjetnika angažiralo ili se od angažiranog plesnog umjetnika traži postavljanje kriterija evaluacije. Plesni umjetnik proučava sve prijavljene radove te evaluira i jasno argumentira svoju odluku.

Za **selekciju na festivalu** angažira se **plesna umjetnica** koja je upućena u recentne izvedbene produkcije iz kojih vrši odabir te daje obrazloženje s obzirom na programski fokus festivala.

Plesna umjetnica može biti angažirana za održavanje **stručnog predavanja** i **pisanje stručnog teksta** s obzirom na svoju specifičnu praksu i metodu rada u polju koreografije i izvedbe.

Organizator manifestacije je taj koji obično **angažira plesnu umjetnicu** za poslove **selekcije i žiriranja**. Ovisno o količini posla, broju prijavljenih i slično, **unaprijed se dogovara period rada, rokovi** i tome **odgovarajuća naknada**.

Različite **institucije i javne ustanove, udruge i umjetničke organizacije** uobičajeno **angažiraju plesnog umjetnika za poslove stručnog predavanja**, a za **pisanje stručnog teksta** je to uobičajeno **internetski portal ili stručni časopis**.

Plaćanje

Honorar se isplaćuje **u dva obroka ili po završetku posla**, prema dogovoru s naručiteljem i ovisno o trajanju cjelokupnog angažmana. Ako angažman traje duže od mjesec dana preporučuje se isplatu vršiti u fazama. U ugovoru svakako treba navesti

krajnji rok isplate koji obvezuje naručiteljicu na pravodobnu isplatu, a primjereni **rok ne bi trebao biti duži od dva tjedna nakon izvršenja djela**, osim ako ugovorom nije drukčije utvrđeno dogovorom obiju strana.

Prava i obveze izvršitelja

Ako se proces odvija **više mjeseci**, uplatu honorara potrebno je vršiti u fazama. Izvršiteljica ima pravo biti **navedena u funkciji** koju je izvršavala na svim mjestima na kojima se javnost obavještava o tijeku i realizaciji tih poslova.

Izvršitelj se obvezuje savjesno **pridržavati dogovorenih rokova** za izvršenje autorskog djela.

Izvršitelj **ne smije** dokumente naručitelja koji su mu dani na korištenje **učiniti dostupnim trećoj strani**.

Izvršitelj mora posao obaviti **pomno i savjesno i u skladu sa strukom**, a ako ne ispuni ugovorne obveze, može odgovarati za nastalu štetu.

Prava i obveze naručitelja

Naručitelj mora u ugovoru precizno **odrediti krajnji datum isplate honorara**.

Naručitelj je dužan napraviti **autorski ugovor i potpisati ga s izvršiteljicom prije početka radnog procesa**. Ako institucija odnosno organizacija koja naručuje posao otkaže realizaciju nakon potpisanog ugovora, dužna je **platiti dio honorara** izvršiteljici koja je bila angažirana za posao.

Prijedlog iznosa honorara

Navedeni iznosi služe kao preporuka i prijedlog struke za utvrđivanje primjerene naknade za rad plesnih umjetnika te mogu poslužiti za pregovore s producentom. Svakako je preporučljivo da se ne ugovaraju poslovi ispod navedenih honorara jer je cilj poboljšati položaj plesnih umjetnika na tržištu rada te omogućiti poštenu naknadu za njihov rad.

Svi iznosi navedeni su u **neto** vrijednostima.

1. Žiriranje na nagradama

300,00 – 400,00 HRK (40,00 – 53,00 EUR) po pregledanom cjelovečernjem koreografskom djelu

2. Selekcija na festivalima

15.000,00 – 25.000,00 HRK (1.988,00 – 3.314,00 EUR)

Naknada može varirati ovisno o količini posla i budžetu cijelog festivala. S obzirom na to da na nezavisnoj sceni u polju plesne umjetnosti prepoznajemo da su umjetničke organizacije te koje organiziraju i selektiraju program svojih festivala i vrlo su slabo financirane, donja granica je prijedlog iznosa naknade koji bi se trebao uspostaviti kao poštena naknada za selekciju programa festivala, dok gornja predstavlja iznos koji se može dogovoriti za rad na festivalima koji su znatno kvalitetnije i pravednije financirani.

3. Pisanje stručnog teksta (po kartici)

200,00 – 450,00 HRK (27,00 – 60,00 EUR)

4. Stručno predavanje

1.000,00 – 1.500,00 HRK (133,00 – 199,00 EUR)

VIŠE O UGOVORIMA

Posljednji dio priručnika sadrži informacije, napomene, preporuke i upute koje su vezane za potpisivanje i sastavljanje autorskih ugovora kao i za izračunavanje iznosa autorskih honorara. Sadrži nekoliko primjera i jednostavnih uputa kojima se autori mogu poslužiti i pronaći odgovore na neke od čestih pitanja vezano za specifičnost poslovanja u umjetničkom području.

Bitne stavke ugovora koje nisu navedene i koje je bitno imati na umu pri potpisivanju ugovora, u pregovorima te pri slaganju budžeta:

Bitno je da se ugovorom utvrdi krajnji rok iskorištavanja autorskog djela po bilo kojoj osnovi, odnosno korisno je pregovarati o datumu s kojim ugovor završava, što je u praksi često datum premijerne izvedbe. No, posao autorice svakako ne završava s premijernom izvedbom. U slučaju suradnje s primjerice kazalištem ili festivalom koje autorično djelo stavlja u svoj program to se djelo reprizira kroz sezonu kao dio programa, zatim neke dijelove toga djela kao što su video snimke i fotografije se koristi u promotivne svrhe kroz određeni period i ino. Zbog svega navedenog bitno je uzeti u obzir koji je stvarni datum kojim se ugovor zaključuje, ne samo zbog mogućeg ostvarivanja dodatne naknade, već i zbog dokazivanja radnog staža u slučajevima u kojima je to potrebno (prijave za radno mjesto koje zahtijeva određeni radni staž) te svakako moralne zadovoljštine i priznavanja autorovog rada do realnog krajnjeg datuma rada i iskorištavanja autorskog djela.

Preporučuje se u autorski ugovor uključiti stavku o produljenju roka od strane naručitelja, odnosno, ako naručitelj ili producentica zahtijevaju određene izmjene naručenog djela, što zahtijeva dodatni angažman autorice preko dogovorenog roka, u kojem se jasno ugovara koliku naknadu po danu autorica dobiva u tom slučaju.

Slijedom novog zakona o GDPR-u, u svim ugovorima bit će potrebno potpisati privolu za korištenje vaših osobnih podataka.

Potpisani i ugovoreni autorski ugovor potrebno je poslati strukovnoj udruzi ili HZSU-u i zatražiti potvrdu koja se šalje producentu ili naručitelju, bez prethodno potpisanog autorskog ugovora, nije moguće zatražiti navedenu potvrdu.

Pri izračunavanju i određivanju bruto, neto i ukupnog troška možete se poslužiti kalkulatorom na izračunavanje kojeg možete pronaći na više web stranica (www.isplate.info, www.moiposao.hr, <https://www.isplate.info/prirez.aspx>, <https://www.isplate.info/kalkulator-ugovor-o-djelu-2021.aspx>). Honorare je poželjno dogovarati u neto iznosu, a u autorskim ugovorima piše se bruto 1 ili bruto 2, dok je pri sastavljanju projektnog budžeta sve honorare preporučljivo navesti u ukupnom trošku (bruto 2).

Neki producenti će u ugovorima navesti stavku o osiguranju od nezgode unutar radnog procesa te obveze autora (uvjetuje da se paralelno ne radi još jedan proces te da angažman za koji se potpisuje ugovor ima prednost pred ostalim obavezama, na specifičan način artikuliraju pripremljenost izvođača za rad i što se točno očekuje od njih i sl.)

VRSTE UGOVORA I IZNOSI

3 vrste mogućih ugovora ovisno o statusu umjetnika:

1. Autorski ugovor samostalne umjetnice
2. Autorski ugovor članice strukovne udruge
3. Autorski ugovor umjetnika bez članstva

Upute za izračunavanje iznosa

S obzirom na to da je preporuka uključivanje ukupnog troška honorara u prijave projekata iz kojeg nije jasan neto iznos honorara i s obzirom na to da u samom ugovoru često nije naveden neto iznos, ove upute sadrže načine za izračunavanje spomenutih iznosa.

Izrazi za tipove troškova koje možete pronaći u ugovorima:

Ukupni trošak (bruto 2) = sadrži sve troškove isplaćenog honorara (porez, prirez, mirovinsko osiguranje, zdravstveno osiguranje, neto iznos)

Bruto iznos = ne uključuje doprinos za zdravstveno osiguranje

Neto iznos = iznos koji umjetnik dobiva na račun

Primjer za prepoznati razliku između ukupnog troška te bruto i neto iznosa (iznosi se mijenjaju ovisno o tipu ugovora i prebivalištu stoga su ovi iznosi samo primjer):

Ukupni trošak ovog ugovora iznosi 1.000,00 kn, bruto iznos je 967,35 kn, a umjetnik naposljetku dobiva 831,36 kn.

Izračun za 2021. - Umjetnički honorar

Ukupan trošak:			1.000,00
Doprinosi NA ukupno:			32,65
Doprinos za zdravstveno osig. (7.5%):	435,31	7.5%	32,65
Bruto:			967,35
Porezne olakšice ukupno:			532,04
Paušalno priznati trošak (55%):	967,35	55%	532,04
Doprinosi IZ ukupno:			43,53
Doprinos za mirovinsko 1. stup (7.5%):	435,31	7.5%	32,65
Doprinos za mirovinsko 2. stup (2.5%):	435,31	2.5%	10,88
Dohodak:			923,82
Porez i prirez ukupno:			92,46
Porez (20%):	391,78	20%	78,36
Prirez (18%):	78,36	18%	14,10
Neto:			831,36

Izračun je isključivo informativan te se kao takav ne može koristiti ni u jednu drugu svrhu.

1. Autorski ugovor samostalne umjetnice

Samostalni umjetnici imaju nešto drukčiji princip računanja honorara. Samostalnim umjetnicama se obvezni doprinosi za mirovinsko i zdravstveno osiguranje uplaćuju iz sredstava proračuna RH.

Za isplatu **SVAKOG** autorskog honorara potrebna je potvrda o članstvu u Hrvatskoj zajednici samostalnih umjetnika.

Postupak dobivanja potvrde HZSU-a:

Potpisivanje autorskog ugovora od strane naručitelja i autora -> slanje skeniranog autorskog ugovora na e-mail adresu HZSU (zajednica@hzsu.hr) -> primitak potvrde -> prosljeđivanje potvrde naručitelju.

- Postupak izračunavanja ukupnog troška autorskog honorara samostalne umjetnice od neto iznosa:

1. Prikupljanje podataka umjetnice (važna je adresa prebivališta!)

Primjer:, 10 000 Zagreb

Pronalaženje iznosa poreza za grad u kojem umjetnica živi

<https://www.isplate.info/prizez.aspx> -> upisujemo ime grada -> pronalazimo postotak prireza

Primjer: Zagreb = 18%

Zagreb

Status:	Grad	
Šifra za PU:	133	
Šifra za REGOS:	1333	
Šifra za JOPPD obrazac:	01333	→ ostali šifrnici za JOPPD obrazac
		Postotak prireza:
		18 %
Uplatni račun za porez i prirez:	1001005-1713312009 HR11 1001 0051 7133 1200 9	
	→ više o IBAN računu	
Na Internetu:	http://www.zagreb.hr	

2. Pronalaženje koeficijenta za izračunavanje u sljedećoj tablici:

Koeficijenti za preračunavanje neto iznosa na bruto iznos drugog dohotka - uz Potvrdu Hrvatske zajednice samostalnih umjetnika

Stopa prireza	Umjetnički autorski honorar uz potvrdu ovlaštene udruge bez obveze plaćanja doprinosa za umjetnike kojima se doprinosi plaćaju iz državnog proračuna	
		Dopr.za M.O. = 0%
		Neoporezivi dio = 25%
		Paušalni izdaci = 30%
		Stopa poreza = 20%
	7	
0,00	1,098901	
1,00	1,099989	
2,00	1,101079	
3,00	1,102171	
4,00	1,103266	
5,00	1,104362	
6,00	1,105461	
6,25	1,105736	
6,50	1,106011	
7,00	1,106562	
7,50	1,107113	
8,00	1,107665	
9,00	1,108770	
10,00	1,109878	
12,00	1,112100	
13,00	1,113214	
14,00	1,114330	
15,00	1,115449	
18,00	1,118819	

Primjer: Zagreb = 18% -> koeficijent: 1.118819

3. Množimo neto iznos s pronađenim koeficijentom

Primjer: ako je neto iznos = 1000,00 kn

1000 (neto) x 1.118819 (koeficijent za Zg) = 1.118,82 HRK (ukupni trošak ugovora)

- Postupak izračunavanja neto iznosa iz ukupnog troška:

Primjer: Ukoliko posjedujemo informaciju o tome da je iznos ukupnog troška 2.000,00 kn i ukoliko se radi o osobi iz Rijeke, iznos ukupnog troška dijelimo s koeficijentom za Rijeku da bismo dobili neto iznos.

Rijeka = 14% prireza -> koeficijent za Rijeku = 1.114330

2000 (ukupni trošak) : 1.114330 (koeficijent za Ri) = 1.794,80 HRK (neto)

2. Autorski ugovor članice strukovne udruge

Kod plesača se odnosi na udruge UPPU Puls i UPUH međutim, ovaj tip ugovora se može potpisivati i za druge suradnike na projektu.

Postupak dobivanja potvrde strukovnih udruga:

Potpisivanje autorskog ugovora od strane naručitelja i autorice -> slanje skeniranog autorskog ugovora na e-mail adresu strukovne udruge -> primitak potvrde -> prosljeđivanje potvrde naručitelju.

- Postupak izračunavanja ukupnog troška autorskog honorara samostalne umjetnice od neto iznosa:

1. Prikupljanje podataka umjetnika (važna je adresa prebivališta!)

Primjer:, 10 000 Zagreb

2. Pronalaženje iznosa poreza za grad u kojem umjetnica živi

<https://www.isplate.info/prirez.aspx> -> upisujemo ime grada -> pronalazimo postotak prireza

Primjer: Zagreb = 18%

3. Izračunavanje preko stranice Kalkulator ugovora o djelu

<https://www.isplate.info/kalkulator-ugovor-o-djelu-2021.aspx>

Izabiremo kategoriju **umjetnički honorar** kao tip obračuna, postotak prireza ovisno o mjestu prebivališta, stavljamo kvačicu pod osiguranik MIO 2 stup, upisujemo neto iznos te u zadnjoj kategoriji označavamo da smo upisali neto iznos.

Nakon što stisnemo "izračunaj", u podnožju stranice izlazi tablica s podacima o svim davanjima, bruto iznosu i iznosu ukupnog troška.

- Postupak izračunavanja neto iznosa iz podataka o ukupnom trošku

<https://www.isplate.info/kalkulator-ugovor-o-djelu-2021.aspx>

Izabiremo kategoriju **umjetnički honorar** kao tip obračuna, postotak prireza ovisno o mjestu prebivališta, stavljamo kvačicu pod osiguranik MIO 2 stup, upisujemo iznos ukupnog troška te u zadnjoj kategoriji označavamo da smo upisali ukupni trošak.

Nakon što stisnemo "izračunaj", u podnožju stranice izlazi tablica s podacima o svim davanjima, neto i bruto iznosu.

3. Autorski ugovor umjetnika bez članstva u strukovnoj udruzi

- Postotak izračunavanja autorskog honorara

Postupak je isti kao i kod izračunavanja autorskog honorara za članove strukovnih udruga, ali pod vrstu obračuna označavamo kategoriju **autorski honorar**.